

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Probabile est tentamenta Leonis non obfuisse dignitati Episcoporum Arelatensium. Nam deinceps Episcopi vicinarum provinciarum Arelatem convenerunt in variis occasionibus. Et Ravennius, Hilarij ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

vincie non indicatur à vestra sanctitate Concilium, & à vobis omnibus, quemadmodum vetustas ejus & probitas exigit, honoretur, Metropolitanis privilegij sui dignitate servata. Equum est enim, nec ulli de fratribus fieri videtur injuria, si his qui sacerdotij vetustate procedunt, pro asasis suæ merito in suis provinciis à sacerdotibus ceteris deferatur.

CAPVT XXXIII.

Synopsis.

I. Nunc investigandum est utrum Leonis conatus adversus Hilarium illi cesserit feliciter. Episcopi Gallicani putabant Leonem totam hanc camarinam movere ut ordinationes Episcoporum Gallia in se traheret. Quod nostri omnino nolebant.

II. Probabile est tentamenta Leonis non obfuisse dignitati Episcoporum Arelatensium. Nam deinceps Episcopi vicinarum provinciarum Arelatem convenerunt in variis occasionibus. Et Ravennius, Hilarij successor, principem ubique locum tenuit inter Episcopos Gallicanos.

III. Concilium Arelate celebratur in causa insulae Lirinensis, cui ad evocationem Hilarij interfuerunt Episcopi ex diversis provinciis.

IV. Variè scripsit Ravennius ad Episcopos, aliter ad eos scribens qui monachi non fuerant, aliter ad eos qui ex Lirinensi insula assumpti erant. Præcipue verò adesse optavit Rusticum Episcopum Narbonensem.

V. Initur narratio de vita & rebus gestis Rustici, ut etiam captata occasione illustretur memoria magni viri. Monachus fuit in monasterio Lirinensi, tum Presbyter Ecclesie Massiliensis, demum Episcopus Narbonensis. Ad eum sanctus Leo scripsit epistolam decretalem.

VI. Deteguntur initia episcopatus ejus auctoritate inscriptionis Narbonensis, qua explicatur.

VII. Ecclesiam Narbonensem rursus edificavit, eam suis tum piorum virorum sumptibus. Limen novæ illius Ecclesie conlocatum est anno 448.

VIII. Rusticus factus est Episcopus Narbonensis anno 430. die nona Octobris.

IX. Misera scriptoris annalium Massiliensium conjectura, qui ex hac inscriptione collegit Rusticum fuisse Episcopum Massiliensem.

I. **S**UPERIORI capite epistolam à Leone adversus Hilarium scriptam per partes explicuimus, in qua agnoscere potuit eruditus lector paulò commotiorem adversus Hilarium fuisse Leonem, & nihil intentatum reliquissè quo posset illum à summæ dignitatis loco deturbare. Videamus nunc an hic conatus illi cesserit feliciter, si priùs unum adhuc ejusdem epistolæ membrum, quod de industria reservavimus huic capiti, retulerimus, ex quo patebit Gallicanorum Episcoporum animos non adeo abalienatos ab Hilario fuisse quàm Summus Pontifex optabat. Intelligere enim possumus ex hoc loco persuasos fuisse Episcopos Leonem in se trahere voluissè ordinationes Episcopo-

rum per Gallias, & ob hoc ipsum totam eam camarinam movere, ut postquam jura ordinationum Hilario adempta fuissent, ad augendam Romani Pontificis auctoritatem accederent. Quod omnino nolebant Episcopi Gallicani, qui malebant id jus ad Arelatensem Episcopum pertinere, unum videlicet ex coepiscopis suis, quàm ad Romanum. Videns ista Leo, persuasionem illam ex animis Gallicanorum Episcoporum delendam esse putavit. Itaque sic ad eos scripsit: *Non enim nobis ordinationes vestrarum provinciarum defendimus, quod potest forsitan ad depravandos vestre sanctitatis animos Hilarius pro suo more mentiri; sed vobis per nostram sollicitudinem vindicamus ne quid ulterius liceat novitati, nec presumptori locus ultra jam pateat privilegia vestra cassandi. Nostræ enim gratulationi hoc solum crescere proficemur, si & apostolicæ sedis diligentia apud vos illibata servetur, & per sacerdotalis disciplinæ concordiam honori vestro perire quod summum est improbis usurpationibus non sinamus.*

II. Verùm, ut liberè eloquar quod sentio, non puto Leonem ista pervicissè adversus Episcopum Arelatensem, quamvis decreta sua firmari procurasset auctoritate Imperatoris Valentiniani. Manebat adhuc, ut mihi videtur in Gallorum pectoribus inclinatio in Ecclesiam Arelatensem, & merus Romanæ potestatis, tamen Leo religiosissimis verbis eam suspicionem ex animis eorum eximere tentasset. Non invenio sanè quicquam ab Hilario tentatum aut factum post ea tempora. Sed hinc colligo salvam Ecclesie ejus fuisse suam auctoritatem, quod eo mortuo, Episcopi, non solum provincie Viennensis, sed etiam vicinarum, ad ordinationem Ravennij convenerunt, quem haud dubiè spectabant velut Metropolitanum Galliarum. Alioqui enim non convenissent. Deinde video ad evocationem Ravennij convenissè Episcopos diversarum provinciarum, tamenetsi Leo, insuperhabita postulatione Gallicanorum Episcoporum, neque Ravennio, viro sibi acceptissimo, confirmare voluerit jura ordinationum per provincias Gallicanas, neque ei committere vices apostolicæ sedis, quas ratione Ecclesie suæ gesserant prædecessores ejus, ut docent iidem Episcopi in epistola ad Leonem. Nam in Concilio Arelatensi habito in causa insulae Lirinensis anno CDLV. interfuerunt sub Ravennio XII. Episcopi diversarum provinciarum. Non loquor de epistola synodica Episcoporum Gallie ad Leonem, cui cum Ravennio subscripserunt XLIII. Episcopi. Nam reponi potest congregatos eos fuisse auctoritate Leonis, qui eam curam Ravennio injunxerat ut epistola ejus ad Flavianum CP.

universis fratribus innotesceret per sollicitudinem Ravennij. Denique principem locum inter Episcopos Gallicanos obtinuisse Ravennium hinc colligi posse mihi videtur, quod & in epistola illa synodica & in responsione Leonis, tum etiam in actis Concilij apud Arelatem habiti in causa insulae Lirinensis, Ravennius primo ubique loco nominatur ante Rusticum Narbonensem & Ingenium Ebredunensem, tamen isti ordinatione multo antiquiores essent. Unde patet, ut hoc quoque dicamus, corrigendam esse inscriptionem alterius epistolae ejusdem Leonis ad Ravennium, Rusticum, & Venerium, quae perturbato ordine hodie legitur, cum Rusticus ante Ravennium nominetur hoc modo: *Dilectissimis fratribus, Rustico, Ravennio, Venerio, & ceteris Episcopis per Gallias constitutis.* Nisi si Leo ita egit de industria, ut ostenderet nihil privilegij super ceteros Episcopos habere Ravennium.

III. Praetermissis ceteris probationibus, in solo Concilio Arelatensi explicando immorabimur; ex quo constare poterit non dubitasse Ravennium quem Episcopos Arelatem ad Concilium evocare posset, tamen de causa ageretur monasterij extra provinciam Viennensem positi. Exorta enim erat gravis & ingens controversia inter Theodorum Episcopum Forojulensem in secunda Narbonensi & Faustum Abbatem Lirinensem de monachis laicis, deberetne eorum curam gerere Episcopus, an verò ad Abbatem solum ea cura pertineret absque ulla interventione auctoritatis Episcopi, & an liceret Episcopo quosdam ex eis promovere ad clericatum invito Abbate. Repugnabat haud dubie Faustus, quem propterea Theodorus ex insula abduci & sibi exhiberi iussit. Erat maxima per regiones illas monasterij Lirinensis & Abbatis fama. Itaque controversia illa provinciales varia in studia diduxit, & grande, ut cum Ravennio loquamur, scandalum genuit, quod atrocitate sui multos involvit. Quid heic fecit Ravennius Arelatensis? Pro jure loci sui & secundum receptam consuetudinem epistolam generalem scripsit ad Episcopos provinciarum finitimarum, uti ad hoc remediandum scandalum Arelatem accederent ante diem III. Kalendas Januariarum, qui dies audientiae constitutus erat. Convenerunt ergo duodecim Episcopi, & inter hos, Rusticus Narbonensis, & Ingenius Ebredunensis Alpium maritimarum Metropolitanus. Hujus auctoritate Concilij sopitum est illud dissidium; ut patet ex Actis synodi, quae à Sirmondo & Dacherio edita sunt.

IV. Ravennius porro, cum epistolam

Tom. II.

generalem ad Episcopos scriberet, in fine exemplaris quod ad Episcopos qui ex insula Lirinensi assumpti erant (ex enim legendum puto pro in) misit, haec addidit: *Beatitudinem vero vestram praecipue adesse convenit, quos insula ipsa velut sinu quodam generitricis fovens, ad eam gratiam quae nunc in vobis est Domino instigante produxit.* In exemplari verò quod ad Rusticum Narbonensem missum est, praeter communem Episcopis ex Lirinensi monasterio assumptis admonitionem, istam peculiarem pro Rustico addidit Ravennius: *Ac praecipue beatitudo vestra ut ad si primum deprecamur, quia gravior infirmitas necessario medicos peritissimos inquirat.* Erat enim Rusticus vir doctissimus, ac negotiorum haud dubie monasticorum peritissimus. Monachus quippe fuerat in primo adolescentiae flore, ut docet Hieronymus in epistola ad eum in initis susceptae ab eo vitae monasticae scripta circa tempora Innocentij Papae primi. *Hac dicimus, ut prima te, fili Rustice, fronte doceamus magna capisse, excelsa sectari, & adolescentiae immo pubertatis incentiva calcantem, perfectae quidem aetatis gradum scandere, sed lubricum iter esse per quod ingrederis.* Cogitasse autem fortassis jam tum Rusticum de clericatu colligi videtur ex eadem Hieronymi epistola, in qua sic legitur: *Hac dico, ut etiamsi clericatus te titillat desiderium, discas quod possis docere, & rationabilem hostiam offeras Christo, ne miles ante quam tyro, ne prius magister sis quam discipulus.* Et infra: *Ita ergo age & vive in monasterio ut Clericus esse merearis.* Et mox: *Cum ad perfectam aetatem veneris, si tamen vita comes fuerit, & te vel populus vel Pontifex civitatis in clerum allegerit, agito quae Clerici sunt.*

V. Occasio postulat ut quoniam initia Rustici attingimus, etiam ceteras vitae ejus partes aggrediamur, utpote magni viri, & qui, nisi primas, saltem secundas partes obtinebat inter Episcopos Gallicanos. Iam docuimus Hieronymi testimonio eum fuisse monachum. Olim autem, cum videremus eum in monasterio socium fuisse Venerij, qui dein fuit Episcopus Massiliensis, existimabamus monachum fuisse in monasterio Massiliensi. Sed nunc omnino persuasum habeo Lirinensis insulae secretis semet abdidisse. E monasterio deinde ad Ecclesiam evocatus, haud dubie à Venerio Massiliensi Episcopo, Ecclesiae Massiliensis Presbyter factus est. Deinde ex secundis subfellis episcopalem sedem conscendit anno CDXXX. ut mox ostendam. Post aliquamultos ab ordinatione sua annos cogitavit de restauranda Ecclesia Narbonensi, quae vi ignis consumpta fuerat, quod peractum fuit anno XI. episcopatus ejus. Quo fortassis exemplo Gregorius Tu-

N ij